

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕТА

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

Компонент освітньої програми – обов'язкова
(3 кредити)

Освітньо-професійна програма	<u>Декоративне мистецтво та ремесла</u>
Спеціальність	<u>ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла</u>
Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Заплітний Руслан Анатолійович асистент кафедри інформаційних технологій та комп'ютерної фізики, завідувач науково-організаційного відділу Науково-дослідної частини ЧНУ https://itcp.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/zaplitnyi-ruslan-anatoliiovych/
Контактний тел.	+380956106861
E-mail:	r.zaplitnyy@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7111
Консультації	П'ятниця 14:00 до 15:00

АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність» є обов'язковим освітнім компонентом підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла». Дисципліна спрямована на формування у здобувачів знань про основи інтелектуальної власності та особливості правової охорони результатів творчої діяльності у сфері декоративного мистецтва та ремесел.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів системного розуміння принципів охорони та захисту інтелектуальної власності, набуття знань про авторські та майнові права, а також практичних умінь щодо правового захисту власних творчих робіт, художніх виробів, орнаментальних композицій та інших результатів професійної діяльності.

Завданнями дисципліни є ознайомлення з основними поняттями та принципами інтелектуальної власності; вивчення особливостей авторського права та суміжних прав; визначення об'єктів інтелектуальної власності у сфері декоративного мистецтва та ремесел; формування навичок правомірного використання творів і творчих матеріалів; ознайомлення з механізмами набуття, реалізації та захисту авторських прав, а також основами комерціалізації результатів творчої діяльності.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА СУМІЖНИХ ПРАВ	
Тема 1	Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.
Тема 2	Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права
Тема 3	Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав
МОДУЛЬ 2. ПРАВО ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ ТА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	
Тема 4	Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем
Тема 5	Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку
Тема 6	Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності
Тема 7	Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» застосовуються традиційні, сучасні цифрові, інноваційні та інтерактивні методи навчання, спрямовані на формування у здобувачів правової грамотності, аналітичного мислення, практичних навичок застосування законодавства у сфері інтелектуальної власності та здатності захищати результати творчої діяльності.

1. Традиційні дидактичні методи та прийоми:

- *словесні: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування, обговорення проблемних правових питань;*

- *наочні: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання нормативно-правових актів, міжнародних документів, прикладів судової практики, зразків охоронних документів, мультимедійних презентацій, навчальних відео, інфографіки, інтерактивних посібників та інформаційних матеріалів);*
- *практичні: розв’язання ситуаційних завдань, аналіз правових кейсів, робота з нормативно-правовими документами, виконання практичних робіт, моделювання правових ситуацій, підготовка документів у сфері інтелектуальної власності.*

2. Сучасні цифрові та інформаційно-комунікаційні методи навчання:

- *відеолекції та відеоуроки з питань авторського права, права промислової власності, захисту та комерціалізації об’єктів інтелектуальної власності;*
- *використання навчальних відеоматеріалів, відеокоментарів, вебінарів та аудіоматеріалів для поглиблення теоретичних знань;*
- *використання електронних баз законодавства, цифрових реєстрів та онлайн-ресурсів у сфері інтелектуальної власності;*
- *мультимедійне навчання із застосуванням презентацій, інфографіки, схем, інтерактивних таблиць та цифрових навчальних матеріалів;*
- *дистанційне та змішане навчання із застосуванням онлайн-лекцій, відеоконференцій, електронних навчальних платформ та цифрових засобів комунікації відповідно до нормативних вимог організації освітнього процесу;*
- *використання інтерактивних онлайн-інструментів для тестування, опитування, обговорення правових ситуацій та перевірки засвоєння навчального матеріалу.*

3. Інноваційні методи навчання:

- *проблемне навчання — розгляд реальних і змодельованих ситуацій порушення прав інтелектуальної власності та пошук шляхів їх правового вирішення;*
- *контекстне навчання — поєднання теоретичної підготовки з практичними ситуаціями, пов’язаними зі створенням, використанням, охороною та комерціалізацією об’єктів інтелектуальної власності;*
- *особистісно-орієнтоване навчання — врахування професійних інтересів та індивідуальних освітніх потреб здобувачів;*
- *навчання у співпраці — спільне виконання завдань, аналіз правових ситуацій та обговорення шляхів їх вирішення;*
- *ситуаційне навчання — моделювання конкретних правових ситуацій, пов’язаних із порушенням авторських і суміжних прав, прав на*

торговельні марки, промислові зразки та інші об'єкти інтелектуальної власності;

- *метод проєктів — розроблення власних моделей договорів, алгоритмів правового захисту, стратегій охорони та комерціалізації результатів творчої діяльності;*
- *метод аналізу правових кейсів (Case study) — дослідження конкретних прикладів правозастосування та судової практики.*

4. Інтерактивні методи навчання:

- *робота в парах та малих групах;*
- *колективно-групові форми роботи: «велике коло», «мікрофон», «мозковий штурм», «навчаючи — вчуся», «незакінчені речення»;*
- *дискусії та дебати з актуальних питань правової охорони результатів творчої діяльності;*
- *стимулювання творчої активності здобувачів через генерацію та обговорення креативних способів правового захисту і комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності;*
- *рольове моделювання ситуацій, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності;*
- *елементи навчальних тренінгів для формування практичних навичок і правової комунікації.*

5. Методи самостійної та дослідницької роботи:

- *самостійний пошук, опрацювання та аналіз нормативно-правових актів, наукової та навчальної літератури*
- *робота з електронними правовими, науковими та інформаційними ресурсами;*
- *виконання самостійної роботи у формі есе, реферату, презентації, доповіді, аналітичного повідомлення та інших форм опрацювання навчального матеріалу;*
- *аналіз сучасних практик охорони та захисту прав інтелектуальної власності у сфері мистецтва та творчої діяльності;*
- *опрацювання, систематизація та узагальнення інформації з визначених тем, формулювання висновків за результатами самостійної та дослідницької роботи.*

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю

- *поточний контроль передбачає:*
- *усне опитування студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне) ;*
- *письмовий контроль (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),*
- *тестовий контроль (стандартизовані тести у системі Moodle)*

- рубіжний контроль передбачає: письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів. – підсумковий контроль (максимально – 40 балів) проводиться у формі екзамену з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

- індивідуальний контроль (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);
- груповий контроль (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);
- фронтальний контроль (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);
- взаємний контроль (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);
- самоконтроль/програмований контроль (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів за результатами поточного контролю

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за одне практичне заняття, – 5 балів.

5 балів, «відмінно» – здобувач повністю, ґрунтовно та логічно розкрив питання теми, продемонстрував системне володіння матеріалом, правильно використовує основні поняття у сфері інтелектуальної власності, наводить відповідні приклади з професійної діяльності у сфері декоративного мистецтва та ремесел, аргументує власні висновки, без помилок виконує практичні завдання та відповідає на додаткові запитання викладача.

4 бали, «добре» – здобувач достатньо повно розкрив основні питання теми, продемонстрував належний рівень знань та вміння застосовувати їх під час виконання практичних завдань, правильно використовує основну термінологію, проте допускає незначні неточності або помилки, які не впливають на загальний результат.

3 бали, «задовільно» – здобувач частково розкрив зміст теми, продемонстрував базові знання з інтелектуальної власності, проте має труднощі із застосуванням теоретичних положень під час виконання практичних завдань; допускає окремі суттєві помилки, відповіді потребують уточнення та допомоги викладача.

2 бали, «задовільно» – здобувач відтворює окремі положення навчального матеріалу, недостатньо розуміє їх практичне застосування, допускає значні помилки під час виконання завдань, відповідає лише на частину запитань.

1 бал, «незадовільно» – здобувач має фрагментарні знання з теми, не розуміє основних понять та принципів інтелектуальної власності, не може самостійно виконати практичне завдання, допускає суттєві помилки у відповідях.

0 балів – здобувач не виконав завдання або не продемонстрував знань і практичних умінь з відповідної теми.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

Максимальна кількість балів за одну самостійну роботу – 2 бали.

2 бали – завдання виконано в повному обсязі та вчасно; зміст відповідає визначеній темі; використано відповідні наукові, нормативні та інформаційні джерела; матеріал систематизовано, проаналізовано та аргументовано; здобувач формулює власні висновки та демонструє розуміння практичного значення опрацьованого матеріалу.

1 бал – завдання виконано частково; тема розкрита неповно; матеріал переважно відтворює інформацію з використаних джерел без достатнього аналізу; наявні неточності або помилки; власні висновки сформульовано недостатньо.

0 балів – завдання не виконано або виконано фрагментарно; зміст не відповідає темі; здобувач не продемонстрував необхідних знань та вмінь.

Під час оцінювання самостійної роботи враховується:

1. самостійність, творчий та аналітичний підхід до виконання завдання;
2. відповідність змісту визначеній темі та достовірність використаної інформації;
3. використання нормативно-правових актів, наукових джерел та інших релевантних матеріалів;
4. логічність і послідовність викладу, аргументованість висновків, грамотність оформлення та правильність посилань на використані джерела.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Контрольна робота № 1 – максимум 5 балів.

5 балів – завдання виконано повністю, відповіді правильні та обґрунтовані, продемонстровано вільне володіння теоретичним матеріалом і здатність застосовувати його до практичних ситуацій.

4 бали – завдання виконано переважно правильно, наявні незначні неточності.

3 бали – основний матеріал засвоєно, але допущено окремі суттєві помилки або неповно розкрито питання.

2 бали – завдання виконано частково, відповіді містять значні помилки.

1 бал – продемонстровано фрагментарні знання, більшість завдань виконано неправильно.

0 балів – контрольну роботу не виконано або відповіді відсутні.

Контрольна робота № 2 – максимум 6 балів.

6 балів – завдання виконано повністю та правильно, відповіді аргументовані, здобувач демонструє системне розуміння матеріалу та вміння застосовувати знання у професійних ситуаціях.

5 балів – завдання виконано правильно, допущено незначні неточності, які не впливають на загальний результат.

4 бали – основний зміст засвоєно, проте допущено окремі помилки у відповідях або практичних завданнях.

3 бали – завдання виконано частково, знання мають базовий характер, наявні суттєві помилки.

2 бали – продемонстровано фрагментарне розуміння матеріалу, більшість завдань виконано неповно.

1 бал – здобувач продемонстрував мінімальний рівень знань, відповіді переважно неправильні.

0 балів – контрольну роботу не виконано або результат не відповідає вимогам.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Форма підсумкового контролю – залік (письмовий).

Залік виставляється автоматично, якщо студент виконав усі види робіт, передбачених робочою програмою, та набрав не менше **60 балів**. Якщо підсумковий бал менший за 60, студент складає залік у період ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку результати поточного оцінювання анулюються.

Ліквідація заборгованості проводиться у формі електронного тестування, яке включає **40 питань** (кожна правильна відповідь оцінюється у **2,5 бали**). Максимальна кількість балів у такому разі становить **100**.

Підсумкова оцінка формується за 100-бальною університетською шкалою та складається з:

- *поточного оцінювання – 60 балів,*
- *підсумкового письмового контролю (заліку/екзамену) – 40 балів.*

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzheny-my-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yurii-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. IP Academy of Ukraine : бібліотека : освітня платформа з курсами, вебінарами та навчальними матеріалами з інтелектуальної власності. URL: <https://ipacademy.nipo.gov.ua/library/> (дата звернення: 12.08.2026).
2. WIPO Lex : глобальна база даних законодавства, договорів та нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/en/web/wipolex/index> (дата звернення: 12.08.2026).
3. Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO) : офіційний міжнародний ресурс у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html> (дата звернення: 12.08.2026).
4. Міністерство економіки України : офіційний вебсайт. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення: 12.08.2026).
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний вебсайт. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 12.08.2026).
6. Національна цифрова платформа Дія.Бізнес. Курс «Інтелектуальна власність та бізнес». URL: <https://business.diia.gov.ua/education/intelektualna-vlasnist-ta-biznes> (дата звернення: 12.08.2026).
7. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. Законодавство України : база нормативно-правових актів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення: 12.08.2026).
8. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) : офіційний вебсайт. URL: <https://nipo.gov.ua/> (дата звернення: 12.08.2026).
9. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) : портал. URL: <https://portal.nipo.gov.ua/uk> (дата звернення: 12.08.2026).

10. Електронна бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого : офіційний вебресурс. URL: <https://library.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.08.2026).

Покликання на робочу програму освітнього компонента